

det. Jeg er, ved at udbrage Overskudet, og bringe det meest Mulige ud af denne Kapital, kommen til det besynderlige Resultat, at 16,500 Rb. kunne staffles tilveie aarlig, men naar den ærede Minister henviser til, at der i det sidste Aar har været gjort en Extraudgift til Roeskilde Domkirkes Vedligeholdelse af 9000 og nogle hundrede Rigsdaler — ja, det er endogsaa mere, thi det er i Virkeligheden 11,000 Rb. — og Aaret i Forveien en Udgift af 15,000 Rb., saa er der altsaa to Aar, hvori vi i det første have anvendt 15,000 Rb. i det andet 9000 Rb. og vi kunne komme til i det tredje Aar at see noget lignende; thi Roeskilde Domkirke, med dens Indretninger og Foranstaltninger, kjende vi her fra Rigsdagen som en Bygning, der i Vedligeholdelsesomkostninger kræver 6 à 8000 Rb. aarlig og endda af og til Extraudgifter. Vi have overhovedet en, saa lang Erfaring med at bevilge Vedligeholdelsesudgifter til store Bygninger, at vi i den Henseende kun meget lidt kunne tage feil. Altsaa, at regne paa, at der her skulde være Noget at opspare, troer jeg ikke man kan; men jeg skal sige, at ved Siden af, at man fastholder de nævnte Udgifter, vil der endda ved Roeskilde Domkirke kunne blive at regne paa en Udgift af henved 9000 Rb. eller saa om Aaret, og jeg skal tilføie, at naar Spørgsmaalet bliver om Sikkerheden, saa er, dersom Ministeren anseer sig berettiget til, i Henhold til den omhandlede Lov, at pantsætte de Indtægter og den Formue, som Kirken har, Roeskilde Domkirkes egen Formue 250,000 Rb. stor; denne kan da anvendes, og der behøves foreløbig ikke noget andet Laan end disse 250,000 Rb. Jeg nævner dette, fordi jeg derved kommer til tydeligere og hderligere at vise, at selv den ærede Minister ved den Sikkerhed, som her foreligger, kun forstaaer den tilfældige, der kommer frem ved Kirkerne aarlige Indtægter, og ikke den, der gives i en Kapital, som er tilstede, hvilken dog er den subsidiære Sikkerhed, som der skulde være, og paa en saadan Maade maatte det være fremhævet. Jeg har nu søgt at fremstille saa gunstigt som muligt den Sikkerhed, der kunde stilles, og det er min Overthydning, at man, naar man ikke troer at kunne hefte Domkirkes Kapital som subsidiær Sikkerhed foruden Kirkerne Indtægter i det

Hele, faaer en utilstrækkelig Sikkerhed for et Laan, der vil stige op til 300,000 Rb. som Minimum. Den Sikkerhed, som gives gennem en overordnet Administration, der ligger i Strid med underordnede mindre Administrationer, som troe at have en vis Eiendomsret og et vist Herredømme og have faaet en Vane til at staffe Udgifter gjorte i de Byer, hvor saadan Formue findes, kan kun staffles gennem en Kamp, der ikke med Sikkerhed kan føres helbigt af Mange, og den Minister, som kan komme i den nuværende Ministers Sted, vil maastee findes for svag til at staffe Midlerne tilveie, naar de meest behøves. Altsaa Sikkerheden er kun tilstede i det første Dieblit, i den første Tid, og kan vanskelig være tilstede længere. — Jeg gaaer nu over til et andet Punkt. Den ærede Minister siger, at Loven giver ham fuldstændig Ret til at handle uden Bevillingsmyndighedens Tilshyn; der er kun Spørgsmaal om at gjøre Laan. Dette er ikke rigtigt; det er en Feiltagelse, naar Ministeren mener, at ved Restauration i Loven forstaaes Ombygning af Kirker uden andet Hensyn end det at bygge Kirken op igjen, og naar den ærede Minister mener, at vi her ikke skulde kunne bringe denne Sag til nærmere Undersøgelse, saa er det en Misforstaaelse af Forholdene. Dersom den ærede Minister havde kunnet gjøre saaledes med Kirkemidlerne, at han uden Lov dannede et Syndikat af samtlige Kirker og havde kunnet sige: Vi staae her paa det folkekirkelige Gebeet under Kongen som Kirkens Hoved, og han kan gjøre det uden Lov, en kongelig Anordning vil blive adlydt af de forskjellige Kirkemyndigheder i Erkjendelse af, at Kirken som Folkekirke kun i sin Berøring med Ydverdenen er Lovgivningsmagten underkastet, men med Hensyn til det Indre kun staaer under Kongen, saa siger jeg, at det kunde være tvivlsomt, om vi kunde blande os ind i Forholdet. Havde Ministeren turdet og kunnet gjøre dette, saa kunde han sige: det er ikke Eders Sag; men naar den ærede Minister søger en Lov derfor — enten det nu er med Nødvendighed eller ikke — da hører Kontrollen med Lovens rigtige Forstaaelse og Udførelse under Rigsdagen. Den ærede Minister vil vel sige, at